

**ZAKON
O SARADNJI CRNE GORE SA DIJASPOROM - ISELJENICIMA**

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet

Član 1

Ovim zakonom uređuju se način ostvarivanja i jačanja saradnje Crne Gore sa dijasporom - iseljenicima, kao i druga pitanja od značaja za ostvarivanje njihovih prava i interesa.

Dijaspore - iseljenici

Član 2

Dijasporom - iseljenicima smatraju se crnogorski državljani i druga lica porijeklom iz Crne Gore, koji žive u inostranstvu i koji Crnu Goru doživljavaju kao svoju matičnu državu ili državu porijekla i baštine je kao demokratsku, nezavisnu, suverenu i građansku.

Dijasporom - iseljenicima ne smatraju se crnogorski državljani koji borave u inostranstvu radi školovanja, liječenja ili drugim povodom koji ne podrazumijeva namjeru trajnog nastanjenja u inostranstvu.

Organizacije dijaspore - iseljenika

Član 3

Pod organizacijom dijaspore - iseljenika, u smislu ovog zakona, podrazumijevaju se dobrovoljni oblici udruživanja dijaspore - iseljenika iz Crne Gore, osnovani radi očuvanja njihovih jezika, kultura i tradicija, državnog i građanskog identiteta Crne Gore, ostvarivanja kulturne, prosvjetne, naučne, humanitarne, sportske, privredne i druge saradnje sa Crnom Gorom, promocije Crne Gore i afirmacije njenih interesa, koja je registrovana u skladu sa propisima države u kojoj dijaspora - iseljenici žive (u daljem tekstu: zemlja prijema).

Odnos Crne Gore prema dijaspori - iseljenicima

Član 4

Briga o dijaspori - iseljenicima sastavni je dio unutrašnje i vanjske politike Crne Gore.

Crna Gora se zalaže za stvaranje i unapređenje uslova potrebnih za uključivanje dijaspore - iseljenika u društveni, ekonomski i politički život Crne Gore.

Odnos Crne Gore sa dijasporom - iseljenicima zasniva se na uzajamnoj privrženosti i saradnji, pružanju pomoći i jačanju međusobnih veza, uz uvažavanje specifičnosti i potreba svih pripadnika dijaspore - iseljenika.

Nosioci saradnje sa dijasporom - iseljenicima

Član 5

Saradnja Crne Gore sa dijasporom - iseljenicima ostvaruje se preko organa uprave nadležnog za odnose sa dijasporom - iseljenicima (u daljem tekstu: Uprava).

Saradnja sa dijasporom - iseljenicima ostvaruje se i preko: radnog tijela Skupštine Crne Gore nadležnog za međunarodne odnose i iseljenike (u daljem tekstu: nadležni odbor), organa državne uprave nadležnih za oblasti u kojima dijaspora - iseljenici ostvaruju svoja prava i interese, Glavnog grada, Prijestonice i opštine (u daljem tekstu: opština), Matice crnogorske, savjeta manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica, nevladinih organizacija i drugih tijela i institucija koje u okviru svojih nadležnosti odnosno djelatnosti vrše poslove vezane za odnose sa dijasporom - iseljenicima ili bi njihova nadležnost odnosno djelatnost mogla biti od interesa za dijasporu - iseljenike.

Strategija saradnje sa dijasporom - iseljenicima

Član 6

Politiku saradnje sa dijasporom - iseljenicima, na predlog organa državne uprave nadležnog za vanjske poslove (u daljem tekstu: Ministarstvo), utvrđuje Vlada Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada), a sprovode je Uprava, kao i drugi organi državne uprave u okviru zakonom utvrđenih nadležnosti.

Vlada donosi strategiju saradnje sa dijasporom - iseljenicima (u daljem tekstu: Strategija), kao i akcioni plan za realizaciju Strategije, kojima se utvrđuju prioritetni ciljevi na planu saradnje sa dijasporom - iseljenicima, konkretne mjere i aktivnosti za realizaciju tih ciljeva, određuju nosioci poslova i rokovi za njihovu realizaciju.

Strategija se donosi za period od četiri godine.

Upotreba rodno osjetljivog jezika

Član 7

Izrazi koji se u ovom zakonu koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

II. OBLASTI SARADNJE SA DIJASPOROM - ISELJENICIMA

Očuvanje državnog identiteta i pripadnosti Crnoj Gori

Član 8

Radi očuvanja državnog identiteta i pripadnosti Crnoj Gori, Uprava i Ministarstvo:

- podstiču razvoj građanske svijesti, privrženost i pripadnost dijaspore - iseljenika Crnoj Gori;

- podržavaju dijasporu - iseljenike i njihove organizacije kao nosioce promocije interesa Crne Gore na međunarodnom planu.

Očuvanje kulturnog identiteta

Član 9

Radi očuvanja kulturnog identiteta, Uprava u saradnji sa organima državne uprave nadležnim za poslove prosvjete, kulture i nauke i univerzitetima u Crnoj Gori:

- pokreće i afirmiše projekte učenja i očuvanja jezika, kultura, njegovanja kulturnog nasljeđa i tradicije dijaspore - iseljenika u zemljama prijema;

- podstiče programe odnosno projekte dijaspore - iseljenika na planu promocije nacionalnih i kulturnih identiteta, vrijednosti multikulturalnosti, kao i očuvanja autentičnosti kulture i tradicije dijaspore - iseljenika;
- podržava i organizuje programe koji imaju za cilj očuvanje i obnovu jezičkih, kulturnih i identitetskih osobenosti dijaspore - iseljenika;
- stara se o dostupnosti posebnih obrazovnih programa, udžbenika i nastavnih sredstava za potrebe dijaspore - iseljenika;
- stara se o obezbjeđivanju stipendija za studiranje dijaspore - iseljenika u Crnoj Gori;
- podržava projekte istraživanja istorije i kulturnog nasljeđa dijaspore - iseljenika iz Crne Gore i unapređivanja kulturne saradnje sa zemljama prijema;
- inicira i podstiče prikupljanje i čuvanje muzejskog materijala i obrazovanje istraživačko-dokumentacionog centra dijaspore - iseljenika, kao posebne muzejske zbirke u okviru neke od postojećih javnih ustanova koje se bave muzejskom djelatnošću;
- inicira otvaranje kulturnih centara Crne Gore u sredinama sa najvećom koncentracijom dijaspore - iseljenika.

Jačanje obrazovne, naučne, kulturne i sportske saradnje

Član 10

Radi jačanja obrazovne, naučne, kulturne i sportske saradnje, Uprava u saradnji sa organima državne uprave nadležnim za poslove prosvjete, nauke, kulture, sporta i mladih, univerzitetima i drugim institucijama u Crnoj Gori:

- povezuje obrazovne i naučne institucije i pojedince iz Crne Gore sa dijasporom - iseljenicima i njihovim organizacijama i podstiče njihovu saradnju;
- povezuje ljudske, profesionalne, naučne, kulturne i stručne potencijale Crne Gore i dijaspore - iseljenika;
- kreira i podstiče programe na planu jačanja obrazovne, naučne, kulturne i sportske saradnje sa dijasporom - iseljenicima i angažuje se na osmišljavanju i realizaciji projekata učešća i saradnje mladih, razmjene učenika i studenata, kao i naučnih i stručnih potencijala između Crne Gore i zemalja prijema;
- podstiče upis i studiranje dijaspore - iseljenika pod jednakim uslovima kao za studente iz Crne Gore, a u skladu sa zakonom kojim se uređuje visoko obrazovanje i statutima ustanova visokog obrazovanja;
- podstiče i pruža podršku uključivanju naučnika i stručnjaka porijeklom iz Crne Gore u posebne naučno - istraživačke projekte od interesa za Crnu Goru;
- informiše dijasporu - iseljenike o mogućnostima i uslovima za zapošljavanje u Crnoj Gori.

Informisanje i povezivanje

Član 11

Radi informisanja dijaspore - iseljenika i povezivanja sa Crnom Gorom Uprava se, u saradnji sa organom državne uprave nadležnim za poslove informisanja, stara da posredstvom medija, publikacija i drugih oblika komuniciranja informiše dijasporu - iseljenike o svim pitanjima od interesa za Crnu Goru i dijasporu - iseljenike, na crnogorskom jeziku i jezicima u

službenoj upotrebi u Crnoj Gori, kao i jezicima zemalja prijema sa najvećom koncentracijom dijaspora - iseljenika.

Zaštita prava i položaja dijaspora - iseljenika

Član 12

Radi zaštite prava i položaja dijaspora - iseljenika Uprava i Ministarstvo, u saradnji sa organima državne uprave nadležnim za unutrašnje poslove, ljudska i manjinska prava, zdravstvo, socijalnu zaštitu, ekonomiju i finansije:

- prate ostvarivanje ljudskih i manjinskih prava dijaspora - iseljenika u zemljama prijema, analiziraju propise zemalja prijema koji su od interesa za dijasporu - iseljenike i iniciraju zaključivanje međunarodnih ugovora i ostalih međunarodnih instrumenata kojima se štite njihovi interesi, prava i položaj u zemljama prijema;

- iniciraju izmjene i dopune, kao i donošenje novih zakona u Crnoj Gori, u skladu sa potrebama i interesima dijaspora - iseljenika;

- prate sprovođenje međunarodnih ugovora od značaja za dijasporu - iseljenike;

- rade na stvaranju pretpostavki, pogodnosti i olakšica za povratak dijaspora - iseljenika u Crnu Goru i njihovu integraciju u društvo.

Unapređivanje privrednog partnerstva

Član 13

Radi unapređivanja privrednog partnerstva Uprava, u saradnji sa organima državne uprave nadležnim za ekonomiju i finansije, drugim nadležnim organima i institucijama i opštinama:

- podstiče povezivanje privrednika i udruženja privrednika iz zemalja prijema sa privrednim subjektima u Crnoj Gori;

- sagledava strategije i politike privrednog razvoja Crne Gore i inicira uključivanje potencijala, potreba i interesa dijaspora - iseljenika u te strategije i politike;

- promoviše i inicira određene razvojne projekte manje razvijenih područja i privrednih djelatnosti od posebnog društvenog interesa koji bi se mogli realizovati u partnerstvu sa dijasporom - iseljenicima;

- inicira zaključivanje međunarodnih ugovora o ekonomskoj saradnji i izbjegavanju dvostrukog oporezivanja;

- podstiče uključivanje pripadnika dijaspora - iseljenika koji su se istakli u privrednoj saradnji sa privrednim subjektima u Crnoj Gori, a koji imaju crnogorsko državljanstvo, u rad međudržavnih komisija za ekonomsku saradnju, u skladu sa međunarodnim sporazumima o ekonomskoj saradnji;

- u saradnji sa dijasporom - iseljenicima inicira osnivanje namjenskih finansijskih fondova;

- predlaže mjere i mehanizme podsticaja ulaganja dijaspora - iseljenika, posebno u oblastima primjene novih tehnologija i brzog razvoja nerazvijenih područja, definisanja biznis zona, umrežavanja privrednika i stručnjaka pripadnika dijaspora - iseljenika kroz specifične forme organizovanja (komore, poslovna udruženja, finansijski fondovi i drugo) i njihovo povezivanje sa odgovarajućim komorama, fondovima i udruženjima u Crnoj Gori;

- inicira aktivnosti na državnom i opštinskom nivou u cilju pripreme i promocije projekata, usmjeravanja interesa i pružanja neophodnih informacija dijaspori - iseljenicima radi ulaganja i otvaranja privrednih subjekata u Crnoj Gori, organizovanja odgovarajućih poslovnih susreta i investicionih foruma i dr.

III. SAVJET ZA SARADNJU SA DIJASPOROM - ISELJENICIMA

Obrazovanje Savjeta za saradnju sa dijasporom - iseljenicima

Član 14

Radi učešća u kreiranju i sprovođenju Strategije i akcionog plana za realizaciju Strategije Vlada, u skladu sa ovim zakonom, obrazuje Savjet za saradnju sa dijasporom - iseljenicima (u daljem tekstu: Savjet) kao savjetodavno tijelo.

Nadležnost Savjeta

Član 15

Savjet:

- razmatra sprovođenje strategija i zakona, koji se odnose na pitanja od interesa za dijasporu - iseljenike;
- inicira preduzimanje aktivnosti koje se tiču očuvanja jezika, kultura i tradicija dijaspore - iseljenika, privredne, naučne i sportske saradnje dijaspore - iseljenika sa Crnom Gorom, jačanja zajedništva i pripadnosti Crnoj Gori, položaja i prava dijaspore - iseljenika u Crnoj Gori i zemljama prijema, organizovanja dijaspore - iseljenika, informisanja i povezivanja, kao i druge aktivnosti od interesa za Crnu Goru i dijasporu - iseljenike;
- daje mišljenje o pojedinim pitanjima u vezi sa dijasporom - iseljenicima, na zahtjev nosilaca saradnje;
- donosi poslovnik o svom radu, kojim se određuju opšti uslovi, način i postupak donošenja odluka;
- donosi kodeks ponašanja članova Savjeta;
- usvaja i podnosi Vladi godišnji izvještaj o svom radu, do 31. marta tekuće godine za prethodnu godinu.

Sastav Savjeta

Član 16

Savjet čine predstavnici dijaspore - iseljenika, predstavnici organa državne uprave, nadležnog odbora, opština i drugih institucija i udruženja i istaknute ličnosti koje su se afirmisale u oblastima saradnje sa dijasporom - iseljenicima iz čl. 8 do 13 ovog zakona (u daljem tekstu: istaknute ličnosti).

Predstavnici dijaspore - iseljenika u Savjetu

Član 17

Članove Savjeta iz reda predstavnika dijaspore - iseljenika čine:

- po tri iz Republike Srbije, Bosne i Hercegovine, Savezne Republike Njemačke, Sjedinjenih Američkih Država i Republike Turske;

- po dva iz Republike Argentine, Republike Hrvatske i Velikog Vojvodstva Luksemburga;

- po jedan iz Republike Albanije, Republike Makedonije, Republike Kosovo, Republike Slovenije, Republike Italije, Švajcarske Konfederacije, Kraljevine Danske, Kanade, Ruske Federacije, Republike Francuske, Ujedinjenog Kraljevstva Velike Britanije i Sjeverne Irske, Kraljevine Belgije i Kraljevine Holandije;

- jedan za Saveznu Republiku Austriju, Češku Republiku i Slovačku Republiku;

- jedan za Mađarsku, Rumuniju, Poljsku i Ukrajinu;

- jedan za Komonvelt Australiju, Novi Zeland i Južnoafričku Republiku;

- jedan za Republiku Kipar i Grčku;

- jedan za Kraljevinu Španiju i Portugaliju;

- jedan za Kraljevinu Norvešku, Kraljevinu Švedsku i Republiku Finsku;

- jedan za Republiku Čile, Republiku Peru, Republiku Paragvaj, Istočnu Republiku Urugvaj, Bolivarsku Republiku Venecuelu, Višenacionalnu Državu Boliviju, Saveznu Republiku Brazil, Republiku Gvatemalu, Sjedinjene Meksičke Države i Republiku Panamu;

- jedan za ostale države.

Pravo predlaganja predstavnika dijaspore - iseljenika u Savjetu

Član 18

Predstavnike dijaspore - iseljenika za članove Savjeta predlažu najaktivnije organizacije dijaspore - iseljenika odnosno organizacije dijaspore - iseljenika sa najvećim brojem članova koje djeluju na teritoriji države za koju se vrši izbor.

Uslovi za organizacije dijaspore - iseljenika

Član 19

Organizacija dijaspore - iseljenika iz člana 18 ovog zakona može da predloži kandidata za člana Savjeta ako:

- je registrovana na teritoriji države za koju se vrši izbor kandidata za člana Savjeta najmanje dvije godine prije objavljivanja javnog poziva;

- u osnivačkom ili drugom aktu ima utvrđene ciljeve i djelatnosti, u skladu sa politikom i zalaganjima Crne Gore u odnosu na dijasporu - iseljenike;

- naziv te organizacije ili sadržaj osnivačkog akta jasno upućuje na njenu povezanost sa Crnom Gorom;

- je u toku dvije godine koje prethode predlaganju kandidata za člana Savjeta realizovala najmanje dva projekta ili aktivnosti koje doprinose ostvarivanju i jačanju saradnje sa Crnom Gorom, u oblastima iz čl. 8 do 13 ovog zakona;

Organizacija dijaspore - iseljenika iz člana 18 ovog zakona, uz predlog kandidata, dostavlja:

- dokaz da je registrovana u smislu stava 1 alineja 1 ovog člana;

- kopiju osnivačkog ili drugog akta;

- evidenciju o članovima organizacije, sa kontakt podacima i njihovim potpisima;

- pregled realizovanih projekata i aktivnosti iz stava 1 alineja 4 ovog člana;

- fotokopiju pasoša ili drugog dokumenta na osnovu kojeg se utvrđuje identitet kandidata;

- biografiju kandidata;
- izjavu kandidata da prihvata kandidaturu za člana Savjeta.

Organizacije dijaspore - iseljenika iz člana 18 ovog zakona mogu da predlože najviše onoliko kandidata za člana Savjeta koliko je propisano članom 17 ovog zakona za državu u kojoj organizacija odnosno organizacije dijaspore - iseljenika djeluju.

Uslovi za kandidata

Član 20

Kandidat za člana Savjeta koga predlaže organizacija dijaspore - iseljenika iz člana 18 ovog zakona može biti lice koje:

- je pripadnik dijaspore - iseljenik, u smislu člana 2 ovog zakona;
- nije osuđivano za krivično djelo koje ga čini nepodobnim za obavljanje ove funkcije.

Javni poziv

Član 21

Javni poziv za kandidovanje predstavnika dijaspore - iseljenika za članove Savjeta objavljuje Uprava na svojoj internet stranici i putem medija.

Javni poziv iz stava 1 ovog člana sadrži broj predstavnika dijaspore - iseljenika u Savjetu iz člana 17 ovog zakona, uslove koje moraju da ispunjavaju organizacije dijaspore - iseljenika u smislu člana 18 i člana 19 stav 1 ovog zakona, uslove koji treba da ispunjavaju kandidati za člana Savjeta u smislu člana 20 ovog zakona, dokumentaciju u smislu člana 19 stav 2 ovog zakona, kao i rok i način dostavljanja predloga.

Predlog kandidata za člana Savjeta organizacije dijaspore - iseljenika iz člana 18 ovog zakona dostavljaju Upravi, u roku od 15 dana od dana objavljivanja javnog poziva.

Ako u državi odnosno državama iz člana 17 ovog zakona postoji više organizacija dijaspore - iseljenika iz člana 18 ovog zakona od broja kandidata koje te države mogu predložiti, te organizacije dostavljaju Upravi zajednički predlog kandidata.

Postupak predlaganja predstavnika dijaspore - iseljenika u Savjetu

Član 22

Uprava će, u roku od deset dana od isteka roka iz člana 21 stav 3 ovog zakona, na svojoj internet stranici objaviti listu kandidata koji su predloženi za članove Savjeta, sa nazivima organizacija dijaspore - iseljenika koje su ih predložile, a koje ispunjavaju uslove iz člana 18 i člana 19 stav 1 ovog zakona.

Ako organizacije dijaspore - iseljenika ne dostave zajednički predlog kandidata u smislu člana 21 stav 4 ovog zakona, predlog kandidata za člana Savjeta utvrđuje komisija koju obrazuje ministar nadležan za vanjske poslove (u daljem tekstu: ministar), uz prethodno pribavljeno mišljenje diplomatskog odnosno konzularnog predstavništva Crne Gore u državi za koju se bira kandidat za člana Savjeta.

Predlog iz stava 2 ovog člana komisija utvrđuje između kandidata koje su predložile organizacije dijaspore - iseljenika, vodeći računa o broju članova organizacija dijaspore - iseljenika koje su predložile kandidate, značaju aktivnosti koje su realizovale te organizacije, kao i o ugledu predloženih kandidata.

Ako za određene države iz člana 17 ovog zakona nije predložen propisani broj kandidata za članove Savjeta, predlog kandidata za te države može utvrditi komisija iz stava 2 ovog člana, na inicijativu Uprave.

Predstavnici organa državne uprave, nadležnog odbora, opština i drugih institucija i udruženja u Savjetu

Član 23

Članove Savjeta iz organa državne uprave, nadležnog odbora, opština i drugih institucija i udruženja čine:

- po jedan predstavnik Uprave, Ministarstva, organa državne uprave nadležnih za unutrašnje poslove, obrazovanje, nauku, kulturu, sport i mlade, zdravstvo, socijalnu zaštitu, ekonomiju, poslove statistike, turizam, finansije i ljudska i manjinska prava;
- dva predstavnika nadležnog odbora;
- po jedan predstavnik iz najviše deset opština sa najvećim brojem dijaspor - iseljenika;
- po jedan predstavnik Matice crnogorske, savjeta manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica, Univerziteta Crne Gore, Radio televizije Crne Gore, Crnogorske akademije nauka i umjetnosti, Privredne komore Crne Gore i Unije poslodavaca Crne Gore;
- jedan predstavnik nevladinih organizacija koje se bave pitanjima saradnje sa dijasporom - iseljenicima.

Kandidate za članove Savjeta iz stava 1 alineja 1 ovog člana predlažu starješine organa, kandidate iz stava 1 alineja 2 ovog člana predlaže nadležni odbor, kandidate iz stava 1 alineja 3 ovog člana predlažu gradonačelnici, odnosno predsjednici opština, a kandidate iz stava 1 alineja 4 ovog člana predlažu odgovorna lica u institucijama i udruženjima.

Kandidata za člana Savjeta iz stava 1 alineja 5 ovog člana predlažu nevladine organizacije, u skladu sa propisom Vlade kojim se uređuje način i postupak ostvarivanja saradnje organa državne uprave i nevladinih organizacija.

Poziv organima državne uprave, nadležnom odboru, opštinama i drugim institucijama i udruženjima za predlaganje kandidata za članove Savjeta, kao i javni poziv nevladinim organizacijama za predlaganje kandidata za člana Savjeta upućuje Uprava.

Istaknute ličnosti u Savjetu

Član 24

Članove Savjeta koji su istaknute ličnosti čine:

- do pet članova iz Crne Gore koje predlaže Ministarstvo;
- do pet članova iz reda dijaspor - iseljenika koje predlaže Uprava;
- do pet članova iz oblasti nauke iz reda dijaspor - iseljenika koje predlaže organ državne uprave nadležan za nauku.

Poziv organu državne uprave nadležnom za nauku za predlaganje kandidata za članove Savjeta iz stava 1 alineja 3 ovog člana upućuje Uprava.

Predlog akta o obrazovanju Savjeta

Član 25

Postupak pripreme predloga kandidata za članove Savjeta sprovodi Uprava.

Uprava će najkasnije tri mjeseca prije isteka mandata Savjeta započeti postupak predlaganja kandidata za članove Savjeta u skladu sa čl. 21 do 24 ovog zakona.

Nakon dobijanja predloga za članove Savjeta utvrđenih u skladu sa čl. 17 do 24 ovog zakona, Ministarstvo dostavlja Vladi predlog akta o obrazovanju Savjeta.

Mandat Savjeta

Član 26

Mandat Savjeta traje četiri godine.

Isto lice može biti birano za člana Savjeta najviše dva puta.

Savjet ima predsjednika i četiri potpredsjednika.

Konstitutivna sjednica Savjeta

Član 27

Konstitutivnu sjednicu Savjeta saziva Uprava, u roku od šest mjeseci od donošenja akta o obrazovanju Savjeta.

Konstitutivnom sjednicom predsjedava najstariji član Savjeta.

Na konstitutivnoj sjednici vrši se izbor predsjednika i potpredsjednika Savjeta.

Predsjednik i potpredsjednici Savjeta biraju se iz reda predstavnika dijaspore - iseljenika, većinom glasova ukupnog broja članova Savjeta.

Sjednice Savjeta

Član 28

Savjet se sastaje u Crnoj Gori, najmanje jednom godišnje.

Na zahtjev najmanje jedne trećine članova Savjeta, Ministarstva ili Uprave, može se sazvati vanredna sjednica Savjeta sa prethodno utvrđenim dnevnim redom.

Vanredna sjednica Savjeta može se održati elektronskim putem.

Radna tijela Savjeta

Član 29

Savjet obrazuje stalna i privremena radna tijela radi razmatranja pojedinih pitanja iz svoje nadležnosti.

Sekretar Savjeta

Član 30

Administrativno-tehničke poslove za potrebe Savjeta vrši sekretar koga određuje direktor Uprave iz reda zaposlenih u Upravi.

Prestanak mandata članova Savjeta

Član 31

Članu Savjeta može prestati mandat i prije isteka vremena iz člana 26 ovog zakona:

- na lični zahtjev, danom podnošenja zahtjeva Vladi;
- razrješenjem, danom razrješenja;
- na predlog organa državne uprave, opštine, nadležnog odbora i druge institucije i udruženja iz člana 23 ovog zakona, danom izmjene akta o obrazovanju Savjeta.

U slučaju prestanka mandata člana Savjeta prije isteka vremena na koje je izabran, postupak predlaganja kandidata na upražnjeno mjesto člana Savjeta sprovodi se u skladu sa ovim zakonom.

Članu Savjeta izabranom u skladu sa stavom 2 ovog člana mandat prestaje danom isteka mandata Savjeta.

Razrješenje članova Savjeta

Član 32

Član Savjeta će se razriješiti ako:

- se utvrdi da je prilikom imenovanja dao o sebi netačne podatke ili je propustio da iznese podatke i okolnosti koje su bitne za imenovanje;
- nije opravdao svoje odsustvo sa sjednica Savjeta, uzastopno dva puta ili ne obavlja dužnosti člana Savjeta u periodu dužem od jedne godine;
- svojim aktivnostima nanosi štetu Savjetu;
- bude osuđen na безусловnu kaznu zatvora.

Inicijativa za razrješenje člana Savjeta

Član 33

Vlada donosi odluku o razrješenju člana Savjeta, na predlog Uprave.

Uprava predlaže razrješenje člana Savjeta na inicijativu najmanje jedne trećine članova Savjeta, organizacije dijaspore - iseljenika koja ga je predložila ili po sopstvenoj inicijativi.

U postupku iz stava 2 ovog člana Uprava će omogućiti da se član Savjeta čije se razrješenje predlaže inicijativom, izjasni o inicijativi.

IV. NAGRADE, ISELJENIČKA KNJIŽICA I DANI DIJASPORE - ISELJENIKA

Nagrade

Član 34

Ministarstvo, na obrazloženi predlog Uprave, dodjeljuje nagrade istaknutim pripadnicima dijaspore - iseljenicima i organizacijama dijaspore - iseljenika za poseban doprinos koji su dali jačanju veza sa Crnom Gorom, i to nagradu za:

- očuvanje državnog identiteta i pripadnosti Crnoj Gori;
- doprinos u oblasti kulture;
- doprinos u oblasti nauke;
- doprinos u oblasti diplomatije i promocije Crne Gore;
- doprinos unapređenju privrednog partnerstva sa Crnom Gorom;
- dobročinstvo;
- doprinos u oblasti sporta.

Nagrade iz stava 1 ovog člana dodjeljuju se svake druge godine, u okviru manifestacije „Dani dijaspore - iseljenika“.

Nagrade iz stava 1 ovog člana uručuje ministar.

Bliže kriterijeme, postupak i način dodjele nagrada iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Iseljenička knjižica

Član 35

Pripadniku dijaspore - iseljeniku koji nije crnogorski državljanin, na lični zahtjev, izdaje se iseljenička knjižica.

Iseljenička knjižica je javna isprava koja imaocu, za vrijeme boravka u Crnoj Gori, služi u svrhe predstavljanja i identifikacije kao pripadnika dijaspore - iseljenika i u druge svrhe se ne može koristiti.

Imaoci iseljeničkih knjižica, u skladu sa zakonom, mogu imati određene povoljnosti i olakšice u slučaju investiranja i drugih ekonomskih aktivnosti, a naročito za poslove koji su od značaja za državne interese Crne Gore.

Izdavanje iseljeničke knjižice

Član 36

Iseljeničku knjižicu izdaje Uprava, na propisanom obrascu.

Obrazac iseljeničke knjižice sadrži: Grb Crne Gore, naziv "Crna Gora", naziv "Iseljenička knjižica" i mjesta za unos ličnih i drugih podataka.

Lični podaci iz stava 2 ovog člana su prezime, ime, pol, dan, mjesec, godina rođenja, jedinstveni matični broj i fotografija pripadnika dijaspore - iseljenika.

Iseljenička knjižica izdaje se sa rokom važenja od 20 godina.

Pripadnik dijaspore - iseljenik nadoknađuje cijenu obrasca iseljeničke knjižice.

Izgled, bliži sadržaj i visinu cijene obrasca iseljeničke knjižice propisuje Ministarstvo.

Zahtjev za izdavanje iseljeničke knjižice

Član 37

Zahtjev za izdavanje iseljeničke knjižice podnosi se na obrascu koji sadrži sljedeće podatke: prezime i ime pripadnika dijaspore - iseljenika, rođeno prezime i ime, prezime roditelja, pol, dan, mjesec i godinu rođenja, jedinstveni matični broj ili drugi odgovarajući lični broj, mjesto i državu rođenja, državljanstvo, adresu stanovanja u zemlji prijema, vrstu, broj i datum važenja strane putne isprave ili lične karte koju je izdao nadležni organ zemlje prijema, broj telefona i potpis podnosioca zahtjeva.

U zahtjevu iz stava 1 ovog člana pripadnik dijaspore - iseljenik mora navesti tačne podatke.

Zahtjev za izdavanje iseljeničke knjižice može se podnijeti i elektronskim putem.

Obrazac zahtjeva iz stava 1 ovog člana objavljuje se na internet stranici Uprave.

Dani dijaspore - iseljenika

Član 38

Radi jačanja veza sa dijasporom - iseljenicima, po pravilu jednom godišnje, održava se manifestacija „Dani dijaspore - iseljenika“.

Vrijeme održavanja i program manifestacije iz stava 1 ovog člana određuje Ministarstvo.

V. FINANSIRANJE

Sredstva

Član 39

Sredstva za očuvanje i jačanje saradnje sa dijasporom - iseljenicima obezbjeđuju se iz budžeta Crne Gore i iz drugih izvora, u skladu sa zakonom.

Budžetska sredstva za namjenu očuvanja i jačanja saradnje sa dijasporom - iseljenicima obezbjeđuju se najmanje na nivou od 0,06 % tekućeg budžeta Crne Gore.

Raspodjela sredstava

Član 40

Sredstva iz člana 39 ovog zakona raspoređuju se na:

- sredstva za rad i aktivnosti Uprave;
- sredstva za realizaciju aktivnosti u oblastima saradnje sa dijasporom - iseljenicima u smislu čl. 8 do 13 ovog zakona;
- sredstva za rad i organizaciju redovne godišnje sjednice Savjeta;
- sredstva za organizovanje manifestacije „Dani dijaspore - iseljenika“;
- sredstva za dodjelu nagrada pripadnicima dijaspore - iseljenicima i organizacijama dijaspore - iseljenika;
- sredstva za potrebe izdavanja iseljeničke knjižice;
- sredstva za sufinansiranje programa odnosno projekata koje realizuju organizacije dijaspore - iseljenika;
- sredstva za dodjelu posebnih vrsta pomoći organizacijama dijaspore - iseljenika.

Odluku o raspoređivanju sredstava za namjene iz stava 1 ovog člana donosi direktor Uprave, na osnovu programa i planova rada Uprave, uz saglasnost Ministarstva.

Sufinansiranje programa odnosno projekata organizacija dijaspore - iseljenika

Član 41

Sredstva iz člana 40 stav 1 alineja 7 ovog zakona raspoređuju se organizacijama dijaspore - iseljenika na osnovu javnog konkursa za sufinansiranje programa odnosno projekata u oblastima saradnje sa dijasporom - iseljenicima iz čl. 8 do 13 ovog zakona (u daljem tekstu: javni konkurs).

Program odnosno projekat organizacije dijaspore - iseljenika može se sufinansirati najviše do 50% iznosa ukupnih sredstava potrebnih za njegovu realizaciju, pri čemu se program odnosno projekat koji može imati uticaj na razvoj manje razvijenih područja u Crnoj Gori, može sufinansirati najviše do 70% iznosa ukupnih sredstava potrebnih za njegovu realizaciju.

Na jedan javni konkurs jedna organizacija dijaspore - iseljenika može prijaviti najviše dva programa odnosno projekta.

Javni konkurs

Član 42

Javni konkurs Uprava objavljuje na svojoj internet stranici.

Javni konkurs objavljuje se najkasnije do 31. marta tekuće godine za tu godinu.

Prijava programa odnosno projekata iz čl. 41 stav 1 ovog zakona, na javni konkurs podnosi se na propisanom obrascu, u roku od 30 dana od dana objavljivanja javnog konkursa.

Sadržaj javnog konkursa, kao i izgled i sadržaj obrasca prijave na javni konkurs propisuje Ministarstvo.

Uslovi za organizacije dijaspore - iseljenika za prijavu na javni konkurs

Član 43

Pravo učešća na javnom konkursu ima organizacija dijaspore - iseljenika ako:

- je registrovana najmanje dvije godine prije objavljivanja javnog konkursa;
- u osnivačkom ili drugom aktu ima utvrđene ciljeve i djelatnosti u skladu sa politikom i zalaganjima Crne Gore u odnosu na dijasporu - iseljenike;
- naziv te organizacije ili sadržaj osnivačkog akta jasno upućuje na njenu povezanost sa Crnom Gorom;
- je u toku dvije godine koje prethode objavljivanju javnog konkursa realizovala najmanje dva projekta ili aktivnosti koje doprinose ostvarivanju i jačanju saradnje sa Crnom Gorom u oblastima iz čl. 8 do 13 ovog zakona.

Organizacija dijaspore - iseljenika, uz prijavu na javni konkurs, dostavlja:

- dokaz da je registrovana u smislu stava 1 alineja 1 ovog člana;
- kopiju osnivačkog ili drugog akta;
- pregled realizovanih projekata i aktivnosti iz stava 1 alineja 4 ovog člana;
- drugu dokumentaciju (protokol ili ugovor o partnerstvu sa drugim organizacijama dijaspore - iseljenika, preporuka diplomatskog odnosno konzularnog predstavništva Crne Gore u državi u kojoj se program odnosno projekat realizuje i dr.).

Kriterijumi za vrednovanje programa odnosno projekata

Član 44

Vrednovanje programa odnosno projekata organizacija dijaspore - iseljenika vrši se prema sljedećim kriterijumima:

- kvalitet i doprinos programa odnosno projekta u oblasti na koju se program odnosno projekat odnosi;
- referentnost, stručnost i tehnički kapaciteti podnosioca prijave programa odnosno projekta i učesnika u realizaciji programa odnosno projekta;
- uticaj programa odnosno projekta na jačanje povezanosti dijaspore - iseljenika sa Crnom Gorom;
- uticaj programa odnosno projekta na jačanje međusobne povezanosti pripadnika dijaspore - iseljenika u državi u kojoj žive;
- značaj programa odnosno projekta za promociju Crne Gore i povezanost dijaspore - iseljenika sa građanima u državi u kojoj se program odnosno projekat realizuje;
- broj korisnika programa odnosno projekta;
- transparentnost rada podnosioca prijave programa odnosno projekta;
- sprovodivost programa odnosno projekta, sa aspekta realnosti budžeta i postojanja uslova za njegovu realizaciju;
- održivost programa odnosno projekta.

Način vrednovanja programa odnosno projekata organizacija dijaspore - iseljenika, prema kriterijumima iz stava 1 ovog člana, propisuje Ministarstvo.

Komisija za vrednovanje programa odnosno projekata

Član 45

Vrednovanje programa odnosno projekata organizacija dijaspore - iseljenika, prema kriterijumima iz člana 44 ovog zakona, sprovodi komisija za raspodjelu sredstava koju za svaki objavljeni javni konkurs obrazuje Uprava (u daljem tekstu: Komisija).

Komisija ima predsjednika i šest članova.

Mandat Komisije traje do završetka raspodjele sredstava za sufinansiranje po javnom konkursu za koji je obrazovana.

Članovi Komisije imaju pravo na naknadu za svoj rad.

Aktom o obrazovanju Komisije utvrđuju se sastav, način rada i visina naknade za rad članovima Komisije.

Rang lista programa odnosno projekata

Član 46

Komisija je dužna da razmotri sve prijave dostavljene u propisanom roku, utvrdi listu podnosilaca prijava programa odnosno projekata koji ispunjavaju propisane uslove i izvrši njihovo vrednovanje u skladu sa članom 44 ovog zakona.

Na osnovu utvrđenog broja bodova prema kriterijumima iz člana 44 ovog zakona Komisija utvrđuje rang listu programa odnosno projekata.

Predlog za sufinansiranje programa odnosno projekata

Član 47

Na osnovu rang liste iz člana 46 stav 2 ovog zakona i broja odobrenih projekata i ukupnih raspoloživih sredstava, Komisija utvrđuje predlog za dodjelu sredstava za sufinansiranje programa odnosno projekata, koji mora biti obrazložen.

Predlog iz stava 1 ovog člana sadrži nazive programa odnosno projekata za koje se predlaže sufinansiranje, nazive i sjedišta podnosilaca prijava tih programa odnosno projekata i visinu sredstava za sufinansiranje svakog od tih programa odnosno projekata.

Prilikom utvrđivanja predloga za dodjelu sredstava za sufinansiranje programa odnosno projekata neće se uzeti u obzir programi odnosno projekti sa rang liste iz člana 46 stava 2 ovog zakona koji su bodovani brojem bodova koji je manji od 50% od ukupnog broja propisanih bodova na osnovu kriterijuma iz člana 44 ovog zakona.

Predlog iz stava 1 ovog člana Komisija dostavlja Upravi, u roku od 60 dana od isteka roka iz člana 42 stav 3 ovog zakona.

Odluka o sufinansiranju programa odnosno projekata

Član 48

Direktor Uprave, na predlog Komisije, donosi odluku o dodjeli sredstava za sufinansiranje programa odnosno projekata organizacija dijaspore - iseljenika, koja mora biti obrazložena.

Odluka iz stava 1 ovog člana sadrži: nazive organizacija dijaspore - iseljenika za čije programe odnosno projekte se dodjeljuju sredstva za sufinansiranje, nazive tih programa odnosno projekata i iznose dodijeljenih sredstava.

Odluka iz stava 1 ovog člana objavljuje se na internet stranici Uprave.

Protiv odluke iz stava 1 ovog člana može se podnijeti žalba Ministarstvu, u roku od osam dana od dana objavljivanja odluke na internet stranici Uprave.

Visina dodijeljenih sredstava po programu odnosno projektu organizacije dijaspore - iseljenika zavisi od raspoloživih sredstava i broja odobrenih programa odnosno projekata po konkursu.

Ugovor o sufinansiranju

Član 49

U roku od 30 dana od dana objavljivanja odluke iz člana 48 ovog zakona, direktor Uprave sa organizacijom dijaspore - iseljenika kojoj su sredstva dodijeljena zaključuje ugovor o sufinansiranju programa odnosno projekta.

Ugovorom iz stava 1 ovog člana uređuje se način isplate i korišćenja dodijeljenih sredstava, način izvještavanja i nadzora nad realizacijom programa odnosno projekta za koji su dodijeljena sredstva, kao i druga pitanja od značaja za njegovu realizaciju.

Izvještaj o realizaciji programa odnosno projekata

Član 50

Organizacija dijaspore - iseljenika kojoj su dodijeljena sredstva za sufinansiranje programa odnosno projekta dužna je da Upravi podnese izvještaj o realizaciji tog programa odnosno projekta, u roku od 30 dana od dana njegove realizacije.

Ako Uprava utvrdi da se sredstva dodijeljena za sufinansiranje programa odnosno projekta ne koriste za namjenu utvrđenu tim programom odnosno projektom, organizacija dijaspore - iseljenika kojoj su sredstva dodijeljena dužna je da ta sredstva vrati.

Uprava sačinjava objedinjeni izvještaj o dodjeli sredstava za sufinansiranje programa odnosno projekata organizacija dijaspore - iseljenika po jednom javnom konkursu i realizaciji tih programa odnosno projekata, koji dostavlja Ministarstvu.

Dodjela posebnih vrsta pomoći organizacijama dijaspore - iseljenika

Član 51

Sredstva iz člana 40 stav 1 alineja 8 ovog zakona mogu se dodijeliti organizacijama dijaspore - iseljenika u slučaju da je doveden u pitanje njihov rad i dalje funkcionisanje, kao podrška osnivanju nove organizacije dijaspore - iseljenika ili u slučaju potrebe hitnog realizovanja projekta za koji nijesu dodijeljena sredstva u skladu sa članom 41 ovog zakona.

Iznos sredstava za dodjelu posebnih vrsta pomoći organizacijama dijaspore - iseljenika ne može biti veći od 0,06% sredstava iz člana 39 ovog zakona.

Odluku o dodjeli sredstava iz stava 1 ovog člana donosi ministar.

Organizacija dijaspore - iseljenika kojoj su dodijeljena sredstva iz stava 1 ovog člana, podnosi Upravi izvještaj o korišćenju tih sredstava, najkasnije do 31. januara tekuće godine za prethodnu godinu.

VI. EVIDENCIJE

Vođenje evidencija

Član 52

Uprava vodi evidencije o dijaspori - iseljenicima, organizacijama dijaspore - iseljenika i iseljeničkim knjižicama.

Evidencija o dijaspori - iseljenicima sadrži sljedeće podatke: prezime, ime, očevo ime, pol, datum, mjesto i državu rođenja, jedinstveni matični broj ili drugi odgovarajući lični broj pripadnika dijaspore - iseljenika, državljanstvo, državu u kojoj radi, adresu stanovanja, broj djece, datum iseljavanja iz Crne Gore, mjesto porijekla i podatke o članstvu u organizacijama dijaspore - iseljenika.

Evidencija iz stava 2 ovog člana može da sadrži i druge podatke koji se obrađuju uz prethodnu saglasnost lica na koje se podaci odnose (nacionalnost, vjeroispovijest, bračni status, broj telefona, e-mail adresa, materijalno stanje, stečeno zvanje ili zanimanje, podaci o razlozima iseljavanja iz Crne Gore, kontaktima sa Crnom Gorom i prisustvu na društvenim mrežama, kao i drugi podaci koje pripadnik dijaspore - iseljenik sam dostavi).

Evidencija o organizacijama dijaspore - iseljenika sadrži sljedeće podatke: naziv i sjedište organizacije, broj telefona, jezik zemlje prijema, oblik organizovanja, oblasti djelovanja, ciljeve organizacije, vrste aktivnosti, podatke o članstvu organizacije u savezima organizacija dijaspore - iseljenika, prezime i ime osnivača, lica koje zastupa organizaciju i članova te organizacije, kao i njihove kontakt podatke (broj telefona, adresa i e-mail).

Evidencija o iseljeničkim knjižicama sadrži sljedeće podatke: prezime i ime pripadnika dijaspore - iseljenika koji je podnio zahtjev za izdavanje iseljeničke knjižice, rođeno prezime i ime, prezime roditelja, pol, dan, mjesec i godinu rođenja, jedinstveni matični broj ili drugi odgovarajući lični broj, mjesto i državu rođenja, državljanstvo, adresu stanovanja u zemlji prijema, vrstu, broj i datum važenja strane putne isprave ili lične karte koju je izdao nadležni organ zemlje prijema, broj telefona, redni broj iseljeničke knjižice, datum izdavanja i datum prestanka važenja iseljeničke knjižice.

Izvori i obrada podataka u evidencijama

Član 53

Evidencije iz člana 52 ovog zakona vode se u elektronskoj formi.

Evidencije iz člana 52 st. 2 i 4 ovog zakona vode se na osnovu prijave za upis u evidenciju i na osnovu podataka drugih državnih organa i organa državne uprave, a evidencija iz člana 52 stav 5 ovog zakona na osnovu zahtjeva za izdavanje i izdatih iseljeničkih knjižica.

U prijavi iz stava 2 ovog člana mora biti naznačeno da davanje podataka iz člana 52 stav 3 ovog zakona nije obavezno.

Lični podaci u evidencijama obrađuju se i koriste u svrhe ostvarivanja i jačanja saradnje Crne Gore sa dijasporom - iseljenicima iz čl. 8 do 13 ovog zakona, u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti.

Lični podaci iz evidencija iz člana 52 ovog zakona, brišu se nakon godinu dana od smrti pripadnika dijaspore - iseljenika.

VII. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Rok za donošenje podzakonskih akata

Član 54

Propisi za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do donošenja propisa iz stava 1 ovog člana primjenjivaće se propisi donijeti na osnovu Zakona o saradnji Crne Gore sa iseljenicima („Službeni list CG“, broj 47/15), ako nijesu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Primjena pojedinih odredbi

Član 55

Savjet za saradnju sa dijasporom - iseljenicima obrazovaće se u skladu sa ovim zakonom, u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Danom obrazovanja Savjeta iz stava 1 ovog člana prestaje mandat Savjeta za saradnju sa iseljenicima koji je obrazovan u skladu sa Zakonom o saradnji Crne Gore sa iseljenicima („Službeni list CG“, broj 47/15).

Javni konkurs

Član 56

Javni konkurs za sufinansiranje programa odnosno projekata organizacija dijaspore - iseljenika u skladu sa ovim zakonom objaviće se u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Započeti postupci izdavanja i rok važenja iseljeničkih knjižica

Član 57

Pripadnicima dijaspore - iseljenicima koji su do dana stupanja na snagu ovog zakona podnijeli zahtjev za izdavanje iseljeničke knjižice u skladu sa Zakonom o saradnji Crne Gore sa iseljenicima („Službeni list CG“, broj 47/15), iseljenička knjižica će biti izdata po odredbama tog zakona.

Iseljeničke knjižice koje su izdate u skladu sa Zakonom o saradnji Crne Gore sa iseljenicima („Službeni list CG“, broj 47/15) važe do isteka roka na koji su izdate.

Prestanak važenja

Član 58

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o saradnji Crne Gore sa iseljenicima („Službeni list CG“, broj 47/15).

Stupanje na snagu

Član 59

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.